

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 09.08.2018, sp. zn. 6 Tdo 814/2018, ECLI:CZ:NS:2018:6.TDO.814.2018.1

Číslo: 42/2019

Právní věta: Oprava výroku o vině provedená podle § 131 odst. 1 tr. ř., spočívající ve vypuštění souběžné kvalifikace jednoho ze skutků, jimiž byl obviněný uznán vinným, zakládá ve smyslu § 133 tr. ř. právo obviněného napadnout takto opravený rozsudek odvoláním, avšak jen v rozsahu těch výroků, jichž se změna vyhotovení rozsudku dotkla.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 09.08.2018

Spisová značka: 6 Tdo 814/2018

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odvolání, Oprava rozhodnutí

Předpisy: § 131 odst. 1 tr. ř.
§ 133 tr. ř.
§ 246 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného M. P. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, jakož i další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené usnesení, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, zejména rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. 4 T 71/2014, ve výroku, jímž byl obviněnému uložen souhrnný trest. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud pak Městskému soudu v Praze přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, byl obviněný M. P. uznán vinným pod bodem I. výroku o vině jednak přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku, přečinem omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem porušování tajemství přepravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, spáchanými v jednočinném souběhu, a jednak přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, spáchanými v jednočinném souběhu, a pod bodem II. výroku o vině jednak přečinem nebezpečného vyhrožování podle § 353

odst. 1 tr. zákoníku (bod II./1.) a jednak přečinem nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku a zločinem omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku, spáchanými v jednočinném souběhu (bod II./2.).

2. Obviněný byl za tyto trestné činy odsouzen podle § 171 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená H. K. odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. O odvoláních obviněného a poškozené podaných proti tomuto rozsudku rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, jímž podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek toliko ve výroku, kterým byla poškozená podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 259 odst. 3 písm. b) tr. ř. při nezměněném výroku o vině i trestu odvolací soud znovu rozhodl, že obviněný je povinen podle § 228 odst. 1 tr. ř. nahradit poškozené H. K. způsobenou škodu ve výši 60 760 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozenou se zbytkem jejího nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Jinak zůstal napadený rozsudek nedotčen. Odvolání obviněného bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

4. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 1 T 165/2013, byla podle § 131 odst. 1 tr. ř. ve vyhotovení rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, opravena zřejmá nesprávnost, která se stala v označení trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným pod bodem II./2. ve výroku o vině, a to tak, že byla vypuštěna právní kvalifikace v podobě přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

5. Proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, ve znění tohoto opravného usnesení, podal obviněný odvolání, o němž rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, kterým je podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítl.

II. Dovolání a vyjádření k němu

6. Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, podal obviněný M. P. prostřednictvím svého obhájce dovolání, jež opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. b), g) a l) tr. ř. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. uplatnil v obou jeho variantách, dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. uplatnil obviněný zčásti, stejně jako dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v rámci druhé varianty dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř.

7. Obviněný úvodem svého dovolání poukázal na to, že nebyl odvolacím soudem poučen o možnosti podat prostřednictvím obhájce proti jeho usnesení dovolání a že napadené usnesení Městského soudu v Praze nebylo řádně označeno číslem jednacím, když na jeho popisu, který obdržel, byla uvedena toliko spisová značka. Dále obviněný uvedl přehled dosavadního řízení relevantní pro jím uplatněné námitky.

8. Dovolatel byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, proti němuž podal odvolání, jež bylo rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, podle § 256 tr. ř. zamítnuto. Následně na podkladě podání obhájce obviněného soud prvního stupně usnesením ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 1 T 165/2013, provedl podle § 131 odst. 1 tr. ř. opravu zřejmé nesprávnosti svého rozsudku, když vypustil v bodě II./2. výroku o vině část právní kvalifikace. Dovolatel je toho názoru, že tato oprava se podstatně dotkla obsahu

jednoho z výroků, začala mu tedy běžet lhůta k odvolání podle § 133 tr. ř., které podal dne 11. 8. 2017. Městský soud v Praze jako soud odvolací však vrátil věc soudu prvního stupně bez vyřízení, neboť měl za to, že jeho rozsudkem ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, byla založena právní moc trestní věci a bez ohledu na ustanovení § 133 tr. ř. nelze ve věci rozhodnout o odvolání proti pravomocnému rozsudku, ale namísto by bylo toliko využití mimořádného opravného prostředku. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. Ult 3/2018, bylo Městskému soudu v Praze uloženo, aby ve lhůtě 20 pracovních dnů rozhodl o odvolání obviněného. Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. [IV. ÚS 4077/17](#), kterým byla odmítnuta ústavní stížnost obviněného, uvedl, že citovaným opravným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 byl podstatným způsobem dotčen výrok o vině v rozsudku tohoto soudu, a dovolateli proto podle § 133 tr. ř. začala běžet lhůta k podání nového odvolání. Městský soud v Praze však jeho odvolání usnesením ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, zamítl podle § 253 odst. 1 tr. ř., neboť dospěl k závěru, že obviněný není osobou oprávněnou k podání dalšího odvolání. Vrchní státní zastupitelství v Praze dne 12. 3. 2018 sdělilo, že Ústavní soud ve svém usnesení vyjádřil závazný právní názor, že obviněnému začala běžet lhůta k podání nového odvolání a Ministerstvo vnitra dne 16. 3. 2018 sdělilo, že trestní věc obviněného není doposud pravomocně skončená.

9. S ohledem na výše uvedené uplatnil obviněný M. P. dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první variantě, neboť Městský soud v Praze rozhodl o zamítnutí jeho odvolání, aniž by byly splněny procesní podmínky pro takové rozhodnutí. Odvolací soud ho zamítl podle § 253 odst. 1 tr. ř. na základě nesprávného závěru, který odporuje závaznému právnímu názoru Ústavního soudu. Tento závěr odporuje také vyjádření téhož senátu odvolacího soudu ze dne 8. 1. 2018 zaslanému Vrchnímu soudu v Praze. Obviněný namítá, že opravným usnesením soudu prvního stupně byl podstatně dotčen výrok o jeho vině, když opravou došlo ke změně právní kvalifikace, přičemž část obsahující vypuštěnou právní kvalifikaci lze považovat za samostatný výrok. K tomuto dodal, že dosud nedošlo k opravě protokolu o hlavním líčení ani opisů a originálu rozsudku.

10. V dalších částech svého dovolání obviněný konkretizoval, v čem spatřuje naplnění ostatních dovolacích důvodů, a závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, a aby tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

11. Nejvyšší státní zástupce se vyjádřil k dovolání obviněného prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství, který považuje námitku obviněného stran dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první alternativě za opodstatněnou. Nepokládá totiž za správný závěr odvolacího soudu, že obviněný není osobou oprávněnou podat odvolání. Opravným usnesením soudu prvního stupně došlo ke změně právní kvalifikace jednoho ze skutků, a tím byl nepochybně podstatným způsobem dotčen výrok o vině. Obviněnému proto v souladu s ustanovením § 133 tr. ř. začala běžet lhůta k podání nového odvolání a odvolací soud pochybil, pokud jej neshledal osobou oprávněnou k jeho podání. Podle názoru státního zástupce měl odvolací soud přezkoumat odvolání obviněného podle § 254 tr. ř. i po věcné stránce, a nikoli je zamítnout podle § 253 odst. 1 tr. ř.

12. Státní zástupce se vyjádřil i k dalším uplatněným dovolacím důvodům a závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, jakož i další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené usnesení, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbyla podkladu, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

III.

Přípustnost dovolání

13. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda je v této trestní věci přípustné dovolání, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podala oprávněná osoba. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze toto podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV. Důvodnost dovolání

14. Protože dovolatel ve svém dovolání uplatnil takovou argumentaci, která svědčí závěru, že nejsou splněny podmínky pro rozhodnutí o něm způsobem upraveným v § 265i odst. 1 tr. ř., tj. formou jeho odmítnutí, přezkoumal Nejvyšší soud na jeho podkladě podle § 265i odst. 3 tr. ř. napadené usnesení a shledal, že dovolání je opodstatněné v níže vymezeném rozsahu.

15. Ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 10 vedeného pod sp. zn. 1 T 165/2013 vyplývají (jak již bylo částečně uvedeno pod bodem I. tohoto usnesení) následující skutečnosti.

16. Obviněný M. P. byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013. Proti tomuto rozhodnutí podali obviněný a poškozená odvolání, o nichž rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, jímž podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek toliko ve výroku, kterým byla poškozená podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Odvolací soud podle § 259 odst. 3 písm. b) tr. ř. při nezměněném výroku o vině i trestu znovu rozhodl tak, že obviněného zavázal podle § 228 odst. 1 tr. ř. povinností nahradit poškozené H. K. způsobenou škodu ve výši 60 760 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozenou se zbytkem jejího nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Jinak zůstal rozsudek soudu prvního stupně nezměněn. Odvolací soud zamítl odvolání obviněného podle § 256 tr. ř. jako odvolání nedůvodné.

17. Obhájce obviněného podal dne 29. 5. 2017 návrh na opravu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, podle § 131 odst. 1 tr. ř., přičemž upozornil na to, že předsedou senátu vyhlášený rozsudek se na více místech odlišuje jak z důvodu písařských chyb, tak i jiných zřejmých nesprávností od znění jeho písemného vyhotovení. Navrhl proto, aby vyhotovení rozsudku a jeho opisy byly opraveny tak, aby byly v naprosté shodě s obsahem rozsudku tak, jak byl vyhlášen. Předseda senátu shledal návrh částečně důvodným, a rozhodl tudíž usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 1 T 165/2013, tak, že podle § 131 odst. 1 tr. ř. ve vyhotovení zmíněného rozsudku opravil zřejmou nesprávnost, která se stala v označení trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným pod bodem II./2. výroku o vině, a to formou vypuštění právní kvalifikace skutku jako přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

18. Obviněný podal prostřednictvím svého obhájce dne 11. 8. 2017 odvolání proti (opravenému) rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, jelikož měl za to, že oprava vyhotovení rozsudku se podstatně dotkla výroku tohoto rozsudku, a začala mu proto jako osobě přímo dotčené opraveným výrokem běžet lhůta k podání odvolání ve smyslu § 133 tr. ř. Vůči rozsudku uplatnil námitky v rozsahu, který plyne z písemného vyhotovení odvolání založeného ve spise.

19. Městský soud v Praze jako soud odvolací vrátil spis předložený k rozhodnutí o tomto odvolání soudu prvního stupně bez věcného vyřízení s tím, že rozsudkem odvolacího soudu ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, byla „založena právní moc trestní věci“ a bez ohledu na opravné usnesení a skutečnost, že byla při podání odvolání respektována lhůta stanovená v § 133 tr. ř., nelze znovu rozhodnout o odvolání proti pravomocnému rozsudku a lze postupovat pouze na podkladě

mimorádného opravného prostředku (viz sdělení Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2017).

20. Obviněný podal prostřednictvím svého obhájce návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, přičemž Vrchní soud v Praze rozhodl usnesením ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. Ult 3/2018, tak, že Městskému soudu v Praze uložil, aby ve lhůtě 20 dnů od doručení opisu tohoto usnesení rozhodl o odvolání obviněného. Obviněný podal zároveň prostřednictvím svého obhájce ústavní stížnost, která byla usnesením Ústavního soudu ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. [IV. ÚS 4077/17](#), odmítnuta. Ústavní soud ve svém usnesení vyjádřil závazný právní názor, že opravným usnesením byl podstatným způsobem dotčen výrok o vině v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, neboť došlo ke změně právní kvalifikace jednoho ze skutků, za něž byl stěžovatel odsouzen. Podle § 133 tr. ř. proto stěžovateli začala běžet lhůta k podání nového odvolání, přičemž stěžovatel tuto možnost využil a odvolání podal.

21. Městský soud v Praze rozhodl o odvolání obviněného usnesením ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, jímž je podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítl jako podané osobou neoprávněnou. V odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud uvedl, že jeho rozsudkem ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, nabyt rozsudek soudu prvního stupně právní moci a nelze znovu rozhodnout o odvolání proti pravomocnému rozsudku. Dospěl k závěru, že oprava vyhotovení rozsudku se podstatně nedotkla obsahu výroku o vině, a tím ani výroku o trestu v daném rozsudku. Proto obviněného nepovažuje za osobu oprávněnou k podání dalšího odvolání.

22. K tomu Nejvyšší soud mimo jiné zdůraznil, že opravným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 1 T 165/2013, byla provedena oprava, kterou byla z právního posouzení skutku spáchaného obviněným a popsáného pod bodem II./2. ve výroku o vině vypuštěna právní kvalifikace jako přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku. Vynětím uvedené právní kvalifikace došlo ke změně právního posouzení tohoto jednání obviněného, šlo proto o opravu, která se podstatně dotkla výroku o vině. Vzhledem k tomu, že obviněný je bezesporu osobou přímo dotčenou opravou tohoto výroku, začala mu podle § 133 tr. ř. běžet lhůta pro podání odvolání, o čemž měl být podle téhož ustanovení poučen.

23. Obviněný podal své odvolání v zákonné lhůtě. Tuto skutečnost nezpochybnil ani odvolací soud, který totiž rozhodl o odvolání obviněného nikoli tak, že je podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítl pro jeho opožděnost, nýbrž tak, že šlo o opravný prostředek podaný neoprávněnou osobou.

24. Důvod k takovému posouzení odvolání obviněného spatřoval odvolací soud v tom, že „k tomuto závěru jej vedlo především opravné usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 19. 7. 2017 o vypuštění právní kvalifikace podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku z výroku o vině pod bodem II./2. rozsudku. Podle okolností konkrétního případu odvolací senát zkoumal, zda se oprava rozsudku podstatně dotkla výroku o vině pod bodem II./2. rozsudku obvodního soudu, aby se muselo rozhodnout o odvolání v této trestní věci znovu. Odvolací soud konstatoval, že obviněný M. P. byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, pro celkem 8 dalších trestných činů, 7 přečinů a jeden zločin, z nichž nejzávažnější je zločin omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku, podle něhož jako podle nejpřísněji trestného z uvedených deliktů byl jmenovanému také ukládán trest odnětí svobody v trvání 5 let se zařazením do věznice s ostrahou. Z uvedených důvodů nepřipadal v úvahu závěr, že by se oprava vyhotovení rozsudku podstatně dotkla obsahu výroku o vině, a tím i výroku o trestu v předmětném rozsudku. Proto obviněný není osobou oprávněnou k podání dalšího odvolání s odkazem na toto opravné usnesení a jeho účinky. Rozsudek je pravomocný dnem 22. 5. 2014 rozhodnutím odvolacího soudu sp. zn. 9 To 167/2014.“ Z těchto důvodů Městský soud v Praze „zamítl odvolání obviněného jako podané osobou neoprávněnou podle § 253 odst. 1 tr. ř.“.

25. Uvedenou argumentaci považuje Nejvyšší soud za nesprávnou, neboť se vyhýbá posouzení toho, k čemu jsou určena ustanovení § 131 odst. 1 tr. ř. (tj. oprava písařských chyb a jiných zřejmých nesprávností, k nimž došlo ve vyhotovení rozsudku a jeho opisech) a § 133 tr. ř. (tj. přiznání práva státnímu zástupci a osobě přímo dotčené opraveným výrokem napadnout opravený rozsudek odvoláním v tom případě, dotkla-li se oprava podstatně některého z výroků v něm obsažených), tj. rozhodnout, zda v důsledku opravy příslušného výroku došlo k takové změně, kterou je třeba pokládat za podstatnou z hlediska vlastního obsahu opraveného výroku. Jinými slovy vyjádřeno, odvolací soud měl posoudit, zda vypuštění jedné ze souběžných právních kvalifikací skutku popsaného pod bodem II./2. ve výroku o vině, konkrétně přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zákoníku, představuje onu podstatnou obsahovou změnu, která ve smyslu § 133 tr. ř. zakládá osobám uvedeným v tomto ustanovení (nově) právo napadnout opravený rozsudek odvoláním.

26. Jak plyne z výše reprodukované citace odůvodnění usnesení odvolacího soudu napadeného dovoláním, ten postupoval jinak. S odkazem na to, co uvedl (odsouzení dovolatele pro další trestné činy), uzavřel, že výrok o vině (avšak podle odvolacího soudu hodnocený v jeho celistvosti, tj. vyjadřující trestní odpovědnost obviněného za veškerou trestnou činnost, jejímž spácháním byl rozsudkem soudu prvního stupně uznán vinným) není podstatně dotčen tím, že jedna souběžná kvalifikace byla vypuštěna z výroku o vině. Obdobným způsobem přistoupil k posouzení výroku o trestu, ač ve vztahu k němu se, z pohledu řešené problematiky, vůbec neměl vyjadřovat, neboť žádným způsobem nedošlo k jeho opravě.

27. Odůvodnění napadeného rozhodnutí vyznívá tak, že za osobu neoprávněnou k podání odvolání byl obviněný označen proto, že podle odvolacího soudu nedošlo označenou opravou k takové změně výroku rozsudku soudu prvního stupně, který nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. 9 To 167/2014, jež by bylo možno označit za změnu podstatnou, a která by tak založila právo nově napadnout tento výrok odvoláním.

28. Nejvyšší soud nemůže přisvědčit takovému hodnocení. Na rozdíl od případů, kdy se oprava bude dotýkat marginálních záležitostí - hodnoceno z hlediska posouzení smyslu a významu sdělení obsaženého v opravovaném výroku (např. oprava písařských překlepů, oprava gramatických, interpunkčních či obdobných vad apod.) - není možno opravu, jejímž smyslem je snížení rozsahu trestní odpovědnosti obviněného, kterou nutně představuje vypuštění jedné ze souběžných právních kvalifikací, považovat za změnu, jež by se podstatně nedotkla obviněného.

29. Podle dovolacího soudu v této otázce nevznikají žádné pochybnosti. To, že takovou změnu výroku rozsudku je třeba považovat za podstatnou změnu ve smyslu § 133 tr. ř., totiž plyne i z komentářové literatury [viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1722: „... např. změna v ... právním posouzení“; DRAŠTÍK, A., FENYK, J. a kol. Trestní řád. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 1038: „... či změna v právní větě (nesprávná citace příslušného zákonného ustanovení).“].

30. Navíc uvedená otázka byla pro odvolací soud právně závazným způsobem vyřešena již (jeho rozhodnutí předcházejícím) usnesením Ústavního soudu ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. [IV. ÚS 4077/17](#), kde Ústavní soud potvrdil, že „uvedeným opravným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 byl podstatným způsobem dotčen výrok o vině v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013, neboť došlo ke změně právní kvalifikace jednoho ze skutků, za něž byl stěžovatel odsouzen (k tomu srov. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1722). Podle § 133 tr. ř. proto stěžovateli začala běžet lhůta k podání nového odvolání, přičemž stěžovatel tuto možnost využil a odvolání podal.“ Toto rozhodnutí odvolací soud při svém rozhodování zjevně nerespektoval.

31. Pochybení odvolacího soudu, které odůvodňuje závěr, že obviněný opodstatněně uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první variantě, tedy že bylo rozhodnuto o odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř., aniž by byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí, spočívá v tom, že odvolací soud označil obviněného za osobu neoprávněnou k podání odvolání proti rozsudku, který napadl svým řádným opravným prostředkem.

32. Odkaz odvolacího soudu na to, že rozsudek soudu prvního stupně je pravomocný v důsledku předcházejícího rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo odvolání obviněného napadající vadně vyhotovený rozsudek jako nedůvodné zamítnuto, je nepřipadný. Je totiž třeba dojít k závěru, že ustanovení § 133 tr. ř., jsou-li jeho předpoklady naplněny, představuje jeden z případů, jímž dochází k prolomení právní moci rozsudku. Plyne-li z něj to, že státní zástupce a osoba přímo dotčená provedenou změnou (opravou) výroku jsou oprávněni k podání odvolání (tj. řádného opravného prostředku), pak je z logiky věci zřejmé, že opravený výrok, resp. ani výroky na něj bezprostředně obsahově navazující, nemohou být nadále považovány za pravomocné a s ohledem na to, že u rozsudku nemůže vykonatelnost předcházet okamžiku nabytí právní moci, ani za vykonatelné.

33. Druhou otázkou je to, v jakém rozsahu zakládá ustanovení § 133 tr. ř. právo oprávněné osoby napadnout opravený rozsudek odvoláním. Citované ustanovení tuto otázku explicitně neupravuje, neboť stanoví jen okruh osob oprávněných k podání dovolání (státní zástupce a osoba přímo dotčená opraveným výrokem) a počátek běhu odvolací lhůty upravené ustanovením § 248 tr. ř. (od doručení opisu usnesení o opravě, a byla-li proti usnesení o opravě podána stížnost, od doručení rozhodnutí o stížnosti).

34. Již i proto, že zmíněné ustanovení zakládá průlom do právní moci rozsudku, je třeba přistoupit k jeho výkladu restriktivně. Za užití teleologického výkladu je nezbytné dovodit, že právo napadnout opravený rozsudek odvoláním se může vztahovat jen k výroku opravenému, resp. též k výrokům, které obsahově bezprostředně navazují na opravený výrok, tj. těm, jež mají v opraveném výroku svůj podklad a nemohou bez něj samostatně obstát. Bylo by totiž proti smyslu úpravy, jímž je zájem napravit zřejmé nesprávnosti a poskytnout, mají-li za následek podstatou obsahovou změnu výroku, státnímu zástupci a dotčené osobě právo reakce na ni cestou řádného opravného řízení. Ani z garance poskytované čl. 2 odst. 1 protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované pod č. 209/1992 Sb.) totiž nelze dovodit, že by tato oprava měla sloužit něčemu jinému, než poskytnout možnost uplatnit námitky vůči takovým skutečnostem, které nebyly zřejmé z původně vyhotoveného rozsudku. Nelze však dojít k tomu, že by ustanovení § 133 tr. ř. mělo založit oprávnění odvolatele napadnout odvoláním i výroky nikterak nedotčené opravou, jež mohou (vzhledem k jejich procesní oddělitelnosti) samostatně obstát, a dosáhnout tak jejich opětovného přezkoumání soudem druhého stupně, resp. jejich (prvního) přezkoumání za situace, že možnost jejich napadení odvolatel v minulosti (tj. vůči původně vyhotovenému rozsudku) nevyužil.

35. Protože obviněného M. P. je nezbytné pokládat za osobu oprávněnou podat proti opravenému rozsudku odvolání, nebylo možno akceptovat rozhodnutí odvolacího soudu, které v této věci vydal. Odvolací soud byl povinen věcně přezkoumat výrok o vině obsažený pod bodem II./2. v rozsudku soudu prvního stupně, jakož i výroky na něj obsahově navazující. Pokud tak neučinil, založil svým usnesením vadu, která naplnila dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první variantě.

36. Tento dovolací důvod uplatnil obviněný zjevně opodstatněně. Jak je zřejmé již z výše uvedeného, v situaci, kdy je obviněnému nedůvodně odepřen přístup k soudu druhého stupně, nastává to, že napadený rozsudek není věcně přezkoumán. K tomu došlo v případě dovolatele (viz výše). Nastane-li tato situace, pak logicky nemůže dojít k vadě, k jejíž nápravě je určena varianta druhá, tj. k tomu, že v rámci přezkumného řízení není odstraněna vada zatěžující napadený rozsudek či řízení mu

předcházející. Vyjádřeno jinak, je vyloučeno, aby odvolací soud svým nesprávným postupem ve vztahu k jednomu obviněnému (odvolateli) rozhodl způsobem, který by založil důvod k naplnění obou variant upravených ustanovením § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. Buď v důsledku svého pochybení nepřistoupí k věcnému přezkoumání napadeného rozsudku, odepře tak odvolateli přístup k soudu druhé instance a založí tím dovolací důvod v jeho první alternativě, anebo přistoupí k takovému přezkumu, neodstraní existující vadu, a založí tak dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho druhé variantě. Současné naplnění obou variant ve vztahu k jednomu a témuž obviněnému je vyloučeno.

37. V další části odůvodnění se Nejvyšší soud zabýval ostatními dovolacími důvody, o které opřel obviněný M. P. své dovolání, a protože ho shledal zčásti důvodným, neboť rozhodnutí odvolacího soudu zatěžuje vada naplňující jeden z jím uplatněných důvodů dovolání, konkrétně dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho první variantě, podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, sp. zn. 9 To 167/2014, jakož i další rozhodnutí na ně obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Takovým obsahově navazujícím rozhodnutím je i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. 4 T 71/2014, jímž byl obviněný uznán vinným přečinem pojistného podvodu podle § 210 odst. 2, 4 tr. zákoníku, a to v části, v které mu byl uložen souhrnný trest ve výměře 5 let a 4 měsíců s jeho výkonem ve věznici s ostrahou, za současného zrušení výroku o trestu obsaženého v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 3. 2014, sp. zn. 1 T 165/2013. Tato část výroku výše citovaného rozsudku, tj. o souhrnném trestu, byla proto rovněž zrušena. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

38. Úkolem Městského soudu v Praze je, aby znovu rozhodl o odvolání obviněného s přihlédnutím k tomu, co je vyjádřeno v tomto usnesení.